

Två länder - én elv

TVÅ LÄNDER – ÉN ELV

2017-2020

Två länder – én elv

Projektet har sin utgångspunkt i de resultat och åtgärdsförslag som VFG tog fram, vilket fordrar ett gränsöverskridande samarbete med avrinningsområdes-perspektiv. TLE utgör steg 2 i en långsiktig 20-årsplan för avrinningsområdet.

Övergripande syften

- *God ekologisk status* enligt Ramdirektivet för vatten (2000/60/EG), *gynnsam bevarandestatus* enligt Art- och habitatdirektivet (92/43/EEG), samt att uppfylla de svenska och norska miljömålen.
- *Levande landsbygd* (ökad och hållbar fisketurism i sjö och älv)

Huvudmål under projektperioden 2017-2020

1. Ökning av lekbeståndet till 50 % av det beräknade lekbeståndsmålet. *Konkret:* Alla åtgärder som genomförs i projektet ska bidra till att lekbeståndet inom 5-10 år ökar från dagens ca 500-1000 vilda laxar till att 5-6000 leklaxar årligen fångas och transporteras från Forshaga till uppströms belägna lekområden.
2. Återetablering av lax på norsk sida
3. Att inleda åtgärder som bevarar och påbörjar återuppbyggnaden av övriga skyddsvärda arter och livsmiljöer i och längs älvdalen.
4. Etablera en avsiktsförklaring på hög politisk nivå mellan Norge och Sverige, som säkrar en enhetlig, varaktig och gränsöverskridande förvaltningspraxis av älvresursen. Detta för att på sikt möta vattendirektivets mål om god ekologisk status i vattendraget.

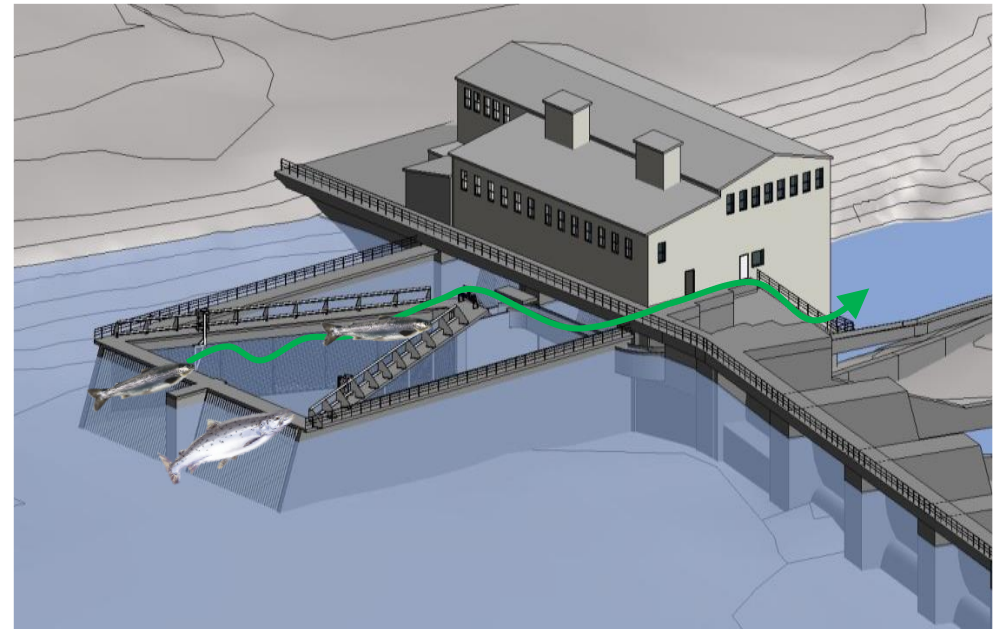
Arbetspaket 1:3

Ökad fångst- och överlevnad för upp- och nedströmsvandrande fisk vid kraftverken samt miljöanpassad reglering

Delprojekt 1:1. Ökad fångst (och transport) av uppvandrande lax och öring vid Forshaga kraftverk.

Delprojekt 1:2. Ökad överlevnad för nedvandrande fisk vid Edsforsens kraftverk.

Delprojekt 1:3. Hög överlevnad hos nedvandrande fisk vid Sagnfossens och Lutufallets kraftverk (Norge).

Sagnfossen kraftverk, det översta kraftverket i systemet

Delprojekt 1:4. Miljöanpassad reglering för minskad förlust av biologisk mångfald

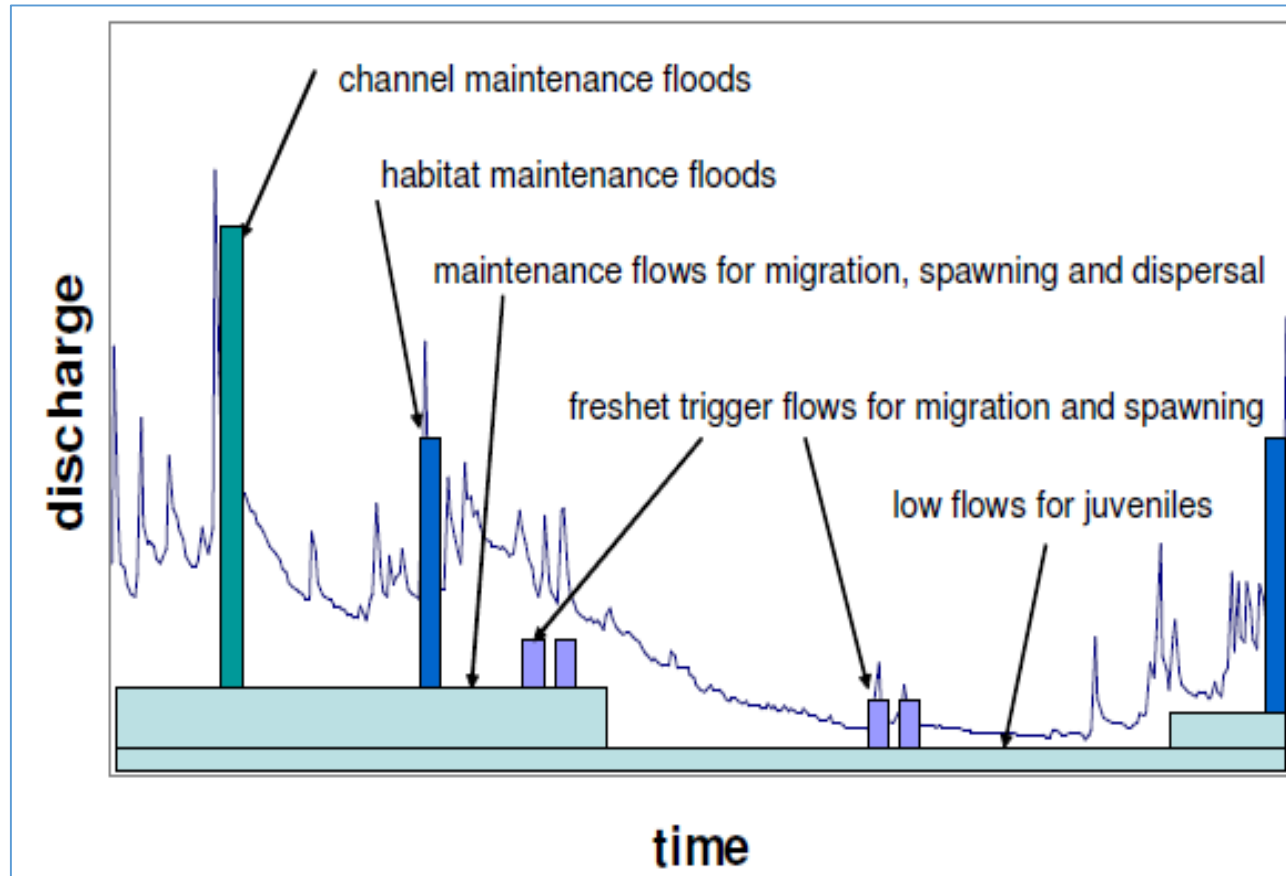

Figure 4.2 The building block methodology – the construction of a flow regime for ecosystem maintenance by combining building blocks (Acreman, 2007).

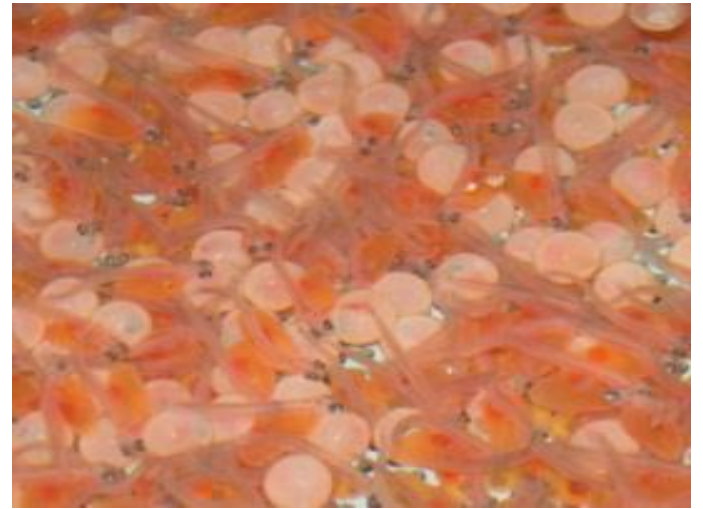
Arbetspaket 2:3

Biotoprestaurering, återintroduktion och populationsövervakning.

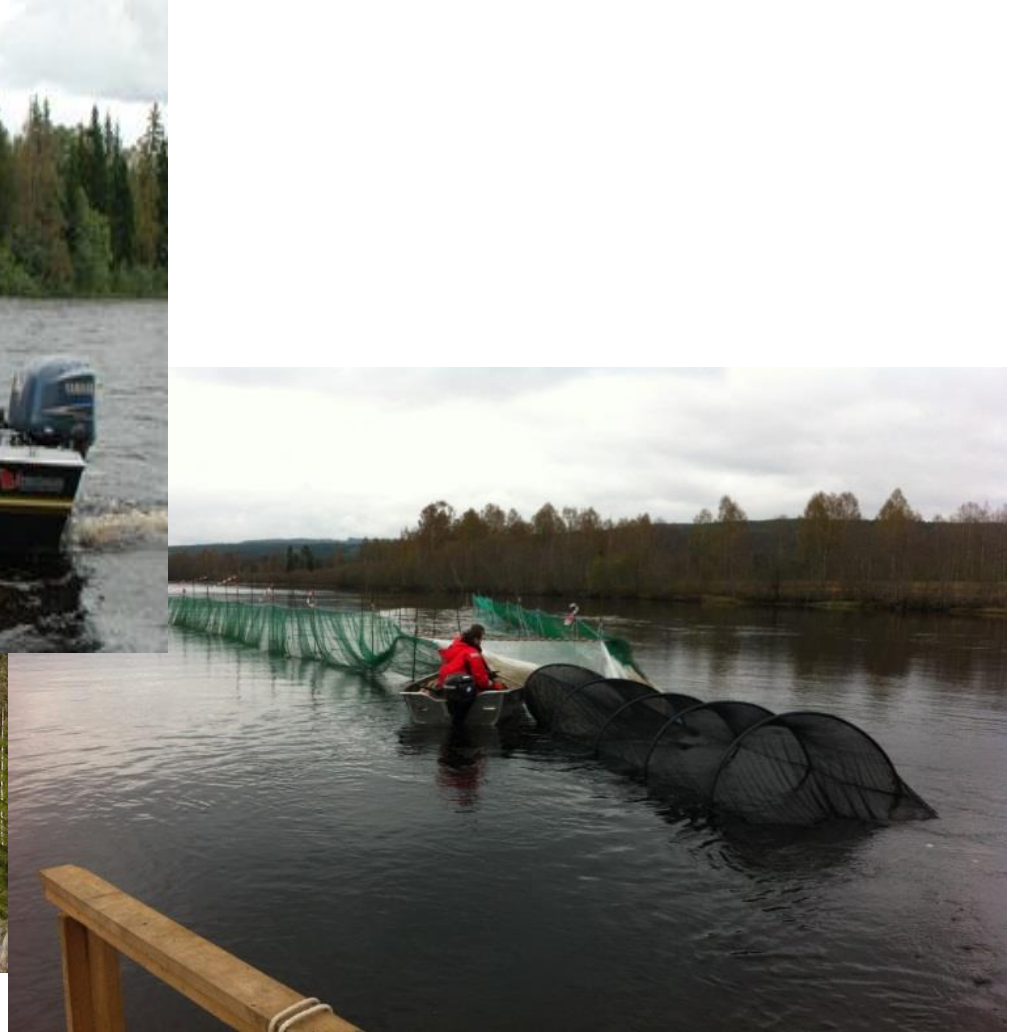
Delprojekt 2:1. Restaurera
flottningsrensade/skadade älvbiotoper.
(ffa i huvudfåran Vingäng – Höljes)

Delprojekt 2:2. Plan för stödutsättning och återintroduktion av rom, yngel och/eller vuxen Vänerlax (ffa Norge).

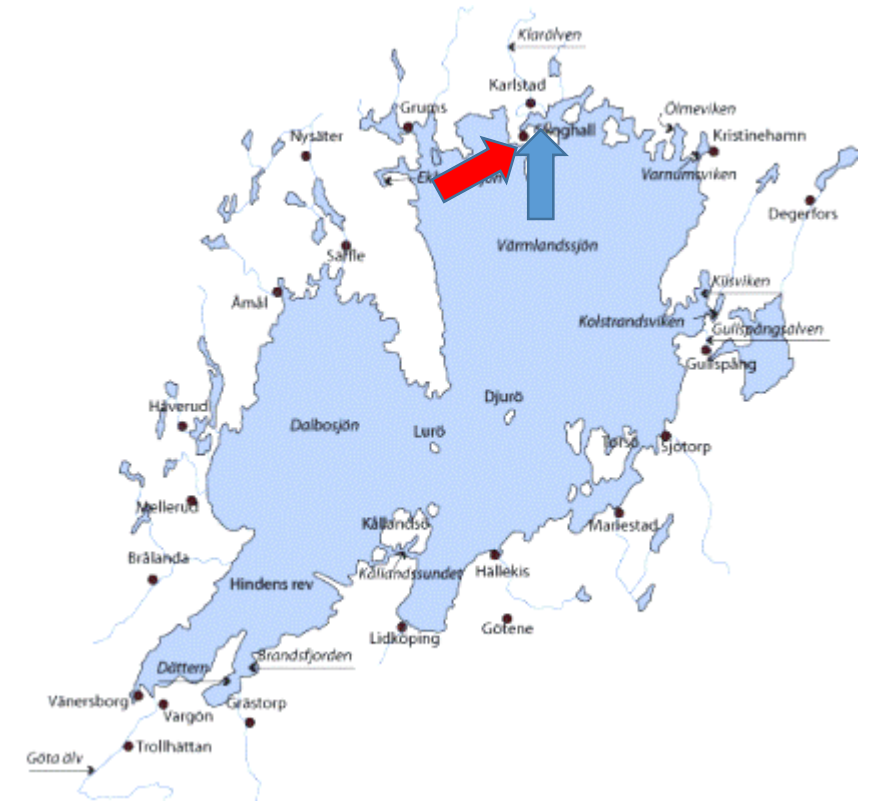
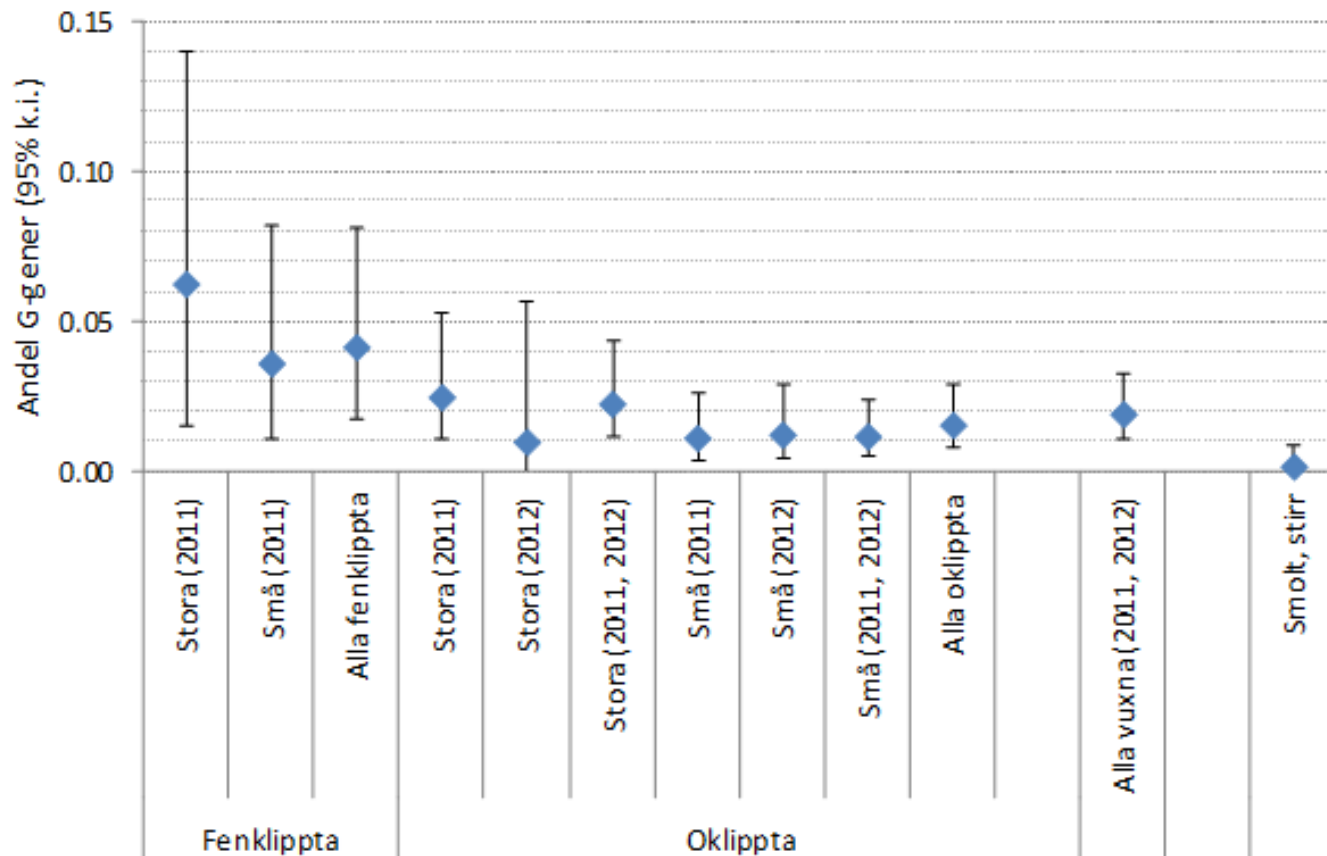
Delprojekt 2:3. Övervakning av lax- och öringpopulationerna (båtelvisken, smoltryssa mm).

Arbetspaket 3:3

Genetik och kostnad- nyttoanalyser

Delprojekt 3:1. Minskad genetisk förlust hos Klarälvens och Gullspångsälvens lax- och öringstammar

Delprojekt 3:2. Kostnad-nyttoanalyser/Ekosystemtjänster

Ekosystemtjänster i sötvatten

Sötvattnets ekosystem är livsviktiga för människor, djur och natur. De bidrar med allt från försörjande ekosystemtjänster som dricksvatten, till stödande och reglerande tjänster där två exempel är livsmiljöer för olika arter och vattenrening. Sötvattensmiljöer bidrar även till kulturella ekosystemtjänster i form av rekreation och inspiration.

Primärproduktion

i form av alger och andra vattenväxter är föda för växtätare och tillför energi via fotosyntesen. De är ofta mikroskopiskt små men utgör grunden för sötvattens hela ekosystem.

Livsmiljö

Den varierande miljön som uppstår där land och vatten möts skapar gynnsamma livsmiljöer för många arter och bidrar till hög biologisk mångfald.

Vattenrening

Sjöar, vattendrag och våtmarker har en naturligt renande effekt på vattnet. Växtligheten i området närmast vattnet hjälper också till att filtrera och rena.

Flödesutjämning och vattenmagasinering

Dessa två egenskaper hos våtmarker, sjöar och vattendrag bidrar bland annat till att minska risken för översvämningar.

Forskning och utbildning

bidrar till att utveckla vår förståelse för naturen och ger oss viktig kunskap för en hållbar utveckling.

Livsmedel

såsom fisk, skaldjur och dricksvatten.

Naturupplevelser

i form av exempelvis fiske och bad bidrar till livskvalitet, folkhälsa och turism.

Havs
och Vatten
myndigheten

Projektorganisation

Styrgrupp

Länsstyrelsen Värmland: Johan Blom, Grete Algesten
Fylkesmannen Hedmark: Anne-Katrin Fossum, Atle Rustadbakken
HaV: Inger Poveda Björklund
Miljødirektoratet: *Øyvind Walsø*
Kammarkollegiet: Axel Henckel
Vannregionmyndigheten: Helene Gabestad
Vattenmyndigheten Västerhavet: Daniel Isaksson

Projektgrupp

LST: Grete, Mikael, Pär
FMHE: Atle, Henriette, Tore
KK: Axel Henckel
Hedmark Fylkeskommune: Arne Magnus Hekne
Adjungerade: Tex Karlstad Universitet, LST Norrbotten/FUG, Lst
Västra Götaland/FUG, NINA, SLU

Referensgrupp

Kommuner
Kraftbolag (Eidsiva, Fortum)
Klarälvens Vattenråd
Klarälvens fiskeråd
Sportfiskarna
Fiskevårdsområdesforeninger
Elveierlag
Trysil fellesforening for jakt og fiske
Engerdal fjellstyre
m fl

Aktørsgroup

LST/FMHE
Kraftbolag (Eidsiva, Fortum)

Vem gör vad?

Internt LST

**Projektkoordinator: Grete Algesten (30%),
samt projektresurs 20 %**

Mikael Hedenskog (30%)

Pär Gustafsson (40%)

Projektekonom: Jurga Johansson (20%)

Kommunikatör: Fredrik Andersson (20%)

Fylkesmannen Hedmark

Prosjektledare: Atle Rustadbakken

Henriette Bøe Kildahl

Tore Qvenild

Finansiering (3 år)

Sverige

EU-medel: 6,5 mkr

HaV: 3 mkr

LST (sakanslag 1:11): 1,8 mkr

LST (förvaltningsanslag): 1,7 mkr

Summa Sverige: **13 mkr**

Norge

IR-midler: 1,8 mkr

Miljødirektoratet 2,1 mkr

Fylkesmannen: 0,6 mkr

Summa Norge: **4,5 mkr**

GRAND TOTAL: 17,5 mkr

Havs
och Vatten
myndigheten

Frågor?

